

334/1992 Sb.

ZÁKON

České národní rady

ze dne 12. května 1992

o ochraně zemědělského půdního fondu

Změna: 10/1993 Sb.
Změna: 98/1999 Sb.
Změna: 132/2000 Sb.
Změna: 76/2002 Sb., 320/2002 Sb.
Změna: 444/2005 Sb.
Změna: 222/2006 Sb.
Změna: 186/2006 Sb.
Změna: 167/2008 Sb.
Změna: 9/2009 Sb.
Změna: 227/2009 Sb.
Změna: 281/2009 Sb., 402/2010 Sb.
Změna: 375/2011 Sb.
Změna: 503/2012 Sb.
Změna: 64/2014 Sb.
Změna: 41/2015 Sb.
Změna: 41/2015 Sb. (část)
Změna: 184/2016 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST I

ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

§ 1

(1) Zemědělský půdní fond je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí. Ochrana zemědělského půdního fondu, jeho zvelebování a racionální využívání jsou činnosti, kterými je také zajišťována ochrana a zlepšování životního prostředí.

(2) Zemědělský půdní fond tvoří pozemky zemědělsky obhospodařované, to je orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a půda, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována, ale dočasně obdělávána není (dále jen „zemědělská půda“).

(3) Do zemědělského půdního fondu náleží též rybníky s chovem ryb nebo vodní drůbeže a nezemědělská půda potřebná k zajišťování zemědělské výroby, jako polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, technická protierozní opatření apod.

(4) O tom, že jde podle odstavců 2 a 3 o součásti zemědělského půdního fondu, rozhoduje v pochybnostech orgán ochrany zemědělského půdního fondu.

ČÁST II

ZMĚNA VYUŽITÍ ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY A ZÁSADY OCHRANY ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

§ 2

Změna využití zemědělské půdy

Zemědělskou půdu evidovanou v katastru nemovitostí¹⁸⁾ jako trvalý travní porost lze změnit na ornou půdu jen se souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uděleným na základě posouzení fyzikálních nebo biologických vlastností zemědělské půdy, rizik ohrožení zemědělské půdy erozí, včetně polohy údolnic a provedených opatření ke snížení těchto rizik, jako jsou například svahové průlehy.

§ 3

Zásady ochrany zemědělské půdy

(1) Je zakázáno

- a) způsobovat znečištění zemědělské půdy překračováním indikačních hodnot. Indikačními hodnotami se rozumí obsahy rizikových látek nebo rizikových prvků v zemědělské půdě, při jejichž překročení dochází k ohrožení zdravotní nezávadnosti potravin nebo krmiv, přímému ohrožení zdraví lidí nebo zvířat při kontaktu s půdou a negativnímu vlivu na produkční funkci zemědělské půdy, stanovené prováděcím právním předpisem; za znečišťování zemědělské

půdy se nepovažuje používání látek a přípravků na zemědělské půdě v souladu se zvláštním právním předpisem²⁸⁾,

- b) způsobovat ohrožení zemědělské půdy erozí překračováním přípustné míry jejího erozního ohrožení stanovené prováděcím právním předpisem; přípustná míra erozního ohrožení se stanoví na základě průměrné dlouhodobé ztráty půdy vyjádřené v tunách na 1 ha za 1 rok v závislosti na hloubce půdy,
- c) užívat zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s odnětím ze zemědělského půdního fondu s výjimkou případů, kdy souhlasu není třeba, a
- d) poškozovat fyzikální, chemické nebo biologické vlastnosti zemědělské půdy jejím zhutňováním, zamokřováním, vysoušením, překrýváním nebo narušováním erozí.

(2) Do zemědělské půdy nebo na ni je zakázáno vnášet jiné látky nebo přípravky, než umožňují zvláštní právní předpisy²⁸⁾.

(3) Na zemědělské půdě, kde bylo zjištěno překročení preventivní hodnoty, je zakázáno používání upravených kalů a sedimentů. Preventivní hodnoty představují horní hranice obsahů rizikových látek a rizikových prvků stanovené prováděcím právním předpisem.

(4) Vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni ji užívat nebo udržovat v souladu s charakteristikou druhu pozemku¹⁸⁾, pokud nejde o

- a) její užívání v souladu se souhlasem s dočasným odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu,
- b) hospodaření uživatele půdního bloku zařazeného do evidence půdy podle zákona o zemědělství a v souladu s touto evidencí, nebo
- c) hospodaření na pozemku, který je po pozemkových úpravách užíván původním způsobem, pokud ještě nedošlo k realizaci společného zařízení podle zákona o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech.

(5) Zemědělská půda se podle kvality rozděluje do 5 tříd ochrany zemědělského půdního fondu (dále jen „třídy ochrany“) vymezených prováděcím právním předpisem. Zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany nelze využívat jako plantáž dřevin¹⁸⁾.

(6) Zemědělskou půdu lze jako plantáž dřevin¹⁸⁾ využívat nejdéle po dobu 10 let. Jedná-li se o výmladkovou plantáž dřevin, lze takto zemědělskou půdu využívat nejdéle po dobu 30 let; délka jednoho pěstebního cyklu nesmí přesáhnout 10 let. Vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni do 1 roku od ukončení využívání zemědělské půdy jako plantáže dřevin¹⁸⁾ odstranit pařezy a rekultivovat ji tak, aby byla způsobilá k dalšímu

zemědělskému využití. Po ukončení posledního pěstebního cyklu musí být tato zemědělská půda využívána jiným způsobem nejméně po dobu 3 let.

(7) Vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni oznámit výsadbu dřevin nebo počátek nového pěstebního cyklu a ukončení způsobu využití zemědělské půdy jako plantáže dřevin¹⁸⁾ orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uvedenému v § 15 vždy do 15 dnů ode dne výsadby, počátku nového pěstebního cyklu nebo ukončení způsobu využití zemědělské půdy jako plantáže dřevin¹⁸⁾. Tato povinnost se nevztahuje na osoby, které tyto skutečnosti nahlásí nebo nahlásily Státnímu zemědělskému a intervenčnímu fondu při podání žádosti o dotace podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky.

§ 3a

Používání sedimentů na zemědělské půdě

(1) Použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků je na zemědělské půdě možné pouze tehdy, jedná-li se o ornou půdu¹⁸⁾ nebo trvalý travní porost¹⁸⁾ při jeho obnově, a to se souhlasem orgánu ochrany zemědělského půdního fondu a při dodržení podmínek a postupů stanovených zákonem o hnojivech. Při obnově trvalého travního porostu agrotechnické operace následující po jeho rozorání nesmí přesáhnout dobu 2 let, přičemž nové rozorání nelze provést před koncem pátého roku po ukončení procesu obnovy trvalého travního porostu. Souhlas se udělí, jestliže sedimenty splňují požadavky na jejich kvalitativní vlastnosti stanovené zvláštním právním předpisem²⁹⁾ a nebudou-li použitím sedimentů na pozemky poškozeny příznivé fyzikální, biologické nebo chemické vlastnosti půdy.

(2) Žádost o souhlas s použitím sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků musí kromě náležitostí podle správního řádu obsahovat

- a) identifikační údaje pozemků, na kterých mají být sedimenty použity, a uvedení celkového množství sedimentů v tunách sušiny, které má na nich být použito; je-li pozemek zařazen v evidenci půdy podle zákona o zemědělství, identifikuje se identifikačním číslem půdního bloku, popřípadě dílu půdního bloku a jeho výměrou, jinak se identifikuje katastrálním územím a parcelním číslem pozemku,
- b) souhlas vlastníka zemědělské půdy, na níž mají být sedimenty použity, nebo jiné osoby, která je oprávněna tuto zemědělskou půdu užívat, nejedná-li se o žadatele,
- c) údaje o kvalitě sedimentů v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem²⁹⁾, ne starší 3 let,

- d) údaj o původu sedimentů,
- e) informace o způsobu vzorkování půd a sedimentů a o technologickém zpracování sedimentu před použitím,
- f) údaje o kvalitě půdy, na kterou mají být sedimenty použity, v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem²⁹⁾,
- g) potvrzení laboratoře o odběru a hodnocení vzorků sedimentu a půdy, na kterou mají být sedimenty použity, s uvedením akreditace pro provádění odběrů a rozborů pro příslušné matrice půda a sediment,
- h) umístění mezideponie způsobem uvedeným v písmenu a) a
- i) předpokládané datum zahájení použití sedimentů.

(3) Je-li i při splnění požadavků na kvalitativní vlastnosti sedimentu stanovených zvláštním právním předpisem²⁹⁾ podezření na výskyt rizikových prvků nebo rizikových látek v sedimentu, které neuvádí zvláštní právní předpis, a v důsledku toho hrozí riziko poškození příznivých fyzikálních, biologických nebo chemických vlastností zemědělské půdy, může orgán ochrany zemědělského půdního fondu žadateli uložit zpracování ekotoxikologických testů podle zvláštního právního předpisu²⁹⁾. Prokážou-li ekotoxikologické testy toxicitu sedimentu, souhlas nelze udělit.

(4) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu vede evidenci o použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků na zemědělské půdě ve svém správním obvodu a předává údaje do evidence půdy podle zákona o zemědělství. Obsahem evidence jsou

- a) den nabytí právní moci souhlasu vydaného podle odstavce 1, popřípadě den nabytí právní moci rozhodnutí, pro které byl souhlas závazným podkladem,
- b) množství sedimentů v tunách sušiny sedimentu na hektar,
- c) údaje o kvalitě sedimentu,
- d) údaje o původu sedimentu,
- e) údaje o pozemcích, na kterých je mezideponie,
- f) údaje o pozemcích, na kterých mají být sedimenty použity, a
- g) datum zahájení použití sedimentů.

(5) Zahájení použití sedimentů je oprávněný ze souhlasu podle odstavce 1 povinen oznámit orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který souhlas vydal, nejpozději 14 dnů předem. Souhlas pozbývá platnosti, jestliže použití sedimentů nebylo zahájeno do 3 let ode dne, kdy nabyl právní moci, popřípadě ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, pro které byl souhlas závazným podkladem.

Pořizování a evidence informací o kvalitě zemědělské půdy a evidence odnětí zemědělské půdy

(1) Informace o kvalitě zemědělské půdy obsahují údaje o

- a) obsahu rizikových prvků a rizikových látek v zemědělské půdě,
- b) fyzikálních, chemických a biologických vlastnostech zemědělské půdy a
- c) míře erozního ohrožení zemědělské půdy.

(2) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu předávají informace podle odstavce 1 získané z činnosti prováděné podle tohoto zákona do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy. Evidence informací o kvalitě zemědělské půdy je součástí evidence půdy podle zákona o zemědělství, vedená v její samostatné části. Orgány ochrany zemědělského půdního fondu mají přístup do částí evidence půdy podle zákona o zemědělství potřebných pro činnost prováděnou podle tohoto zákona.

(3) Informace obsažené v evidenci informací o kvalitě zemědělské půdy se využívají k hodnocení kvality zemědělské půdy a jejího vývoje, prováděného orgány ochrany zemědělského půdního fondu, zejména nepříznivých změn; za nepříznivé změny zemědělské půdy se považuje překročení preventivních hodnot v zemědělských půdách nebo stav, kdy v časovém intervalu dvou zjišťování došlo ke zhoršení sledovaných vlastností zemědělské půdy uvedených v odstavci 1.

(4) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu zasílají údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, včetně údajů o odvodech za odnětí do evidence odnětí zemědělské půdy vedené Ministerstvem životního prostředí prostřednictvím k tomu určené elektronické aplikace na elektronickém formuláři stanoveném Ministerstvem životního prostředí. Údaje z rozhodnutí o souhlasu s odnětím a údaje z rozhodnutí o odvodech zasílají do 30 kalendářních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, údaje z rozhodnutí, jehož podkladem je souhlas s odnětím, do 7 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

§ 3c

Postupy při znečištění zemědělské půdy nebo ohrožení zemědělské půdy erozí a opatření k nápravě

(1) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu uloží původci závadného stavu opatření k nápravě k odstranění závad vzniklých porušením povinností uvedených v § 3 s výjimkou odst. 1 písm. b) a opatření k nápravě závadného stavu vzniklého neplněním podmínek jimi vydaných souhlasů. Náklady na opatření k nápravě nese původce závadného stavu. Povinnosti plynoucí z opatření k nápravě uloženého

původci závadného stavu přecházejí na jeho právního nástupce.

(2) Jako opatření k nápravě lze v závislosti na zjištěném znečištění zemědělské půdy uložit speciální osevnické postupy, agrotechnická a meliorační opatření sledující zlepšení půdních vlastností, snížení přístupnosti nebo odčerpání rizikových prvků a rizikových látek, popřípadě změnu druhu pozemku. Způsob nápravy při erozním ohrožení volí původce závadného stavu podle prováděcího právního předpisu.

(3) Zjištěné překročení indikačních hodnot ve vztahu k požadavku na zdravotní nezávadnost potravin orgán ochrany zemědělského půdního fondu oznámí Státní zemědělské a potravinářské inspekci a ve vztahu k požadavku na zdravotní nezávadnost krmiv Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému.

(4) Překročení indikačních hodnot ve vztahu k veřejnému zdraví orgán ochrany zemědělského půdního fondu oznámí vlastníkovému pozemku a krajské hygienické stanici a překročení indikačních hodnot ve vztahu k ohrožení zdraví zvířat oznámí vlastníkovému pozemku a Státní veterinární správě.

(5) Opatření k nápravě se neuloží, pokud bylo k nápravě ekologické újmy vydáno rozhodnutí o uložení nápravného opatření podle zákona o předcházení ekologické újmy a o její nápravě³⁰). Zahájené řízení o uložení opatření k nápravě orgán ochrany zemědělského půdního fondu přerušuje, pokud bylo k nápravě ekologické újmy zahájeno řízení o uložení nápravného opatření podle zákona o předcházení ekologické újmy a o její nápravě.

(6) Vlastníci a jiné osoby, které jsou oprávněny užívat zemědělskou půdu, k níž se opatření k nápravě váže, kteří nejsou zároveň původci závadného stavu, jsou povinni strpět provedení opatření k nápravě. Za tím účelem jsou povinni umožnit vstup na své pozemky a strpět v nezbytném rozsahu omezení obvyklého užívání svých pozemků.

ČÁST III

ZÁSADY PLOŠNÉ OCHRANY ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

§ 4

(1) Pro nezemědělské účely je nutno použít především nezemědělskou půdu, nezastavěné a nedostatečně využitá pozemky v zastavěném území nebo na nezastavěných plochách stavebních pozemků staveb mimo tato území, stavební

proluky a plochy získané zbořením přežilých budov a zařízení. Musí-li v nezbytném případě dojít k odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, je nutno především

- a) odnímat zemědělskou půdu přednostně na zastavitelných plochách,
- b) odnímat přednostně zemědělskou půdu méně kvalitní; kritériem kvality půdy jsou třídy ochrany,
- c) co nejméně narušovat organizaci zemědělského půdního fondu, hydrologické a odtokové poměry v území a síť zemědělských účelových komunikací,
- d) odnímat jen nejnútnejší plochu zemědělského půdního fondu a po ukončení nezemědělské činnosti upřednostňovat zemědělské využití pozemků,
- e) při umístování směrových a liniových staveb co nejméně zatěžovat obhospodařování zemědělského půdního fondu a
- f) po ukončení povolení nezemědělské činnosti neprodleně provést takovou terénní úpravu, aby dotčená půda mohla být rekultivována a byla způsobilá k plnění dalších funkcí v krajině podle plánu rekultivace.

(2) Za nezbytný případ se považuje zejména neexistence ploch uvedených v odstavci 1 na území obce, na kterém má být záměr, který se dotýká zemědělského půdního fondu (dále jen „záměr“), realizován, popřípadě na území dvou nebo více obcí, jedná-li se o záměr, který přesahuje území obce, nebo veřejně prospěšnou stavbu anebo veřejně prospěšné opatření.

(3) Zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany lze odejmout pouze v případech, kdy jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu.

(4) Odstavec 3 se nepoužije při posuzování těch ploch, které jsou obsaženy v platné územně plánovací dokumentaci, pokud při nové územně plánovací činnosti nemá dojít ke změně jejich využití.

ČÁST IV

OCHRANA ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

§ 5

Při územně plánovací činnosti

(1) Aby ochrana zemědělského půdního fondu byla při územně plánovací činnosti prováděná podle zvláštních předpisů⁶⁾ zajištěna, jsou pořizovatelé a

projektanti územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů povinni řídit se zásadami této ochrany (§ 4), navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením.

(2) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu uplatňují stanoviska⁶⁾ k územně plánovací dokumentaci a k návrhu vymezení zastavěného území z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu.

§ 6

Při zpracování návrhů na stanovení dobývacích prostorů

(1) Právnícké a fyzické osoby oprávněné k těžbě nerostů jsou povinny se řídit při zpracování návrhů na stanovení dobývacích prostorů podle zvláštních předpisů⁸⁾ zásadami ochrany zemědělského půdního fondu (§ 4), navrhnout a zdůvodnit takové řešení, které je z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných obecných zájmů nejvýhodnější. Přitom musí vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond s přihlédnutím k možnostem rekultivace, a to zpravidla ve srovnání s jiným možným řešením.

(2) Návrhy na stanovení dobývacích prostorů musí být projednány s orgány ochrany zemědělského půdního fondu a před schválením opatřeny jejich souhlasem. Žádost o souhlas obsahuje zdůvodnění a vyhodnocení podle odstavce 1, předchozí souhlas Ministerstva životního prostředí ke stanovení dobývacího prostoru podle horního zákona³¹⁾, grafické znázornění hranic ložiska, popřípadě bloků zásob nerostů podle výsledků geologického průzkumu, lze-li je znázornit, a návrh studie rekultivace.

§ 7

Při zpracování dokumentace pro umístění záměru

(1) Dokumentace pro vydání povolení záměru podle stavebního zákona, který vyžaduje souhlas podle § 9, musí být zpracována se zohledněním zásad plošné ochrany zemědělského půdního fondu (§ 4), umístění stavby musí být navrženo tak, aby z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných veřejných zájmů došlo k co nejmenším ztrátám zemědělského půdního fondu, a zároveň musí být vyhodnoceny důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní

fond.

(2) Alternativy umístění se vypracují vždy, jde-li o umístění stavby mimo zastavěné území, s výjimkou případů umístění stavby v souladu s platnými zásadami územního rozvoje nebo platným územním plánem.

(3) Stavebník tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací¹⁰⁾, celostátních drah¹¹⁾ a vodních cest a jejich součástí¹²⁾ je povinen navrhnout umístění stavby tak, aby z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu a ostatních zákonem chráněných veřejných zájmů došlo k co nejmenším ztrátám zemědělského půdního fondu, a zároveň vyhodnotit důsledky navrhovaného řešení na tento fond. Vyhodnocení se přikládá k žádosti o vyjádření podle odstavce 4.

(4) K návrhu tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí se vždy vyjádří orgán ochrany zemědělského půdního fondu, přičemž ve svém vyjádření navrhne opatření k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu.

(5) Vyjádření orgánu ochrany zemědělského půdního fondu podle odstavce 4 není třeba,

- a) má-li se stavba trasy nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí uskutečnit na plochách vymezených pro tento účel platnými zásadami územního rozvoje nebo platným územním plánem nebo jsou-li podmínky pro umístění tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí stanoveny regulačním plánem,
- b) jedná-li se o návrh úpravy tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí, nebo
- c) jedná-li se o úpravy nivelety, šířky a parametrů oblouků stávajících nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest.

(6) Žádost o vyjádření podle odstavce 4 musí kromě náležitostí podle správního řádu obsahovat

- a) zakres navrhované trasy nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí do snímku katastrální mapy se zobrazením jednotlivých dotčených parcel půdy patřící do zemědělského půdního fondu podle katastrálních území,
- b) údaje o hydrologických a odtokových poměrech,
- c) údaje o sítích zemědělských účelových komunikací a polních cest,
- d) údaje o bonitovaných půdně ekologických jednotkách dotčených pozemků a jejich zařazení do tříd ochrany v případě, kde je možné alternativní

- umístění tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí, a
- e) stručné údaje o technickém řešení stavby.

§ 8

Při stavební, těžební a průmyslové činnosti, terénních úpravách a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu

(1) Aby bylo zabráněno škodám na zemědělském půdním fondu při stavební, těžební a průmyslové činnosti a terénních úpravách, popřípadě, aby tyto škody byly omezeny na míru co nejmenší, jsou právnické a fyzické osoby tyto činnosti provozující, povinny vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond a řídit se zásadami ochrany zemědělského půdního fondu (§ 4), zejména

- a) skrývat odděleně svrchní kulturní vrstvu půdy, popřípadě i hlouběji uložené zúrodnění schopné zeminy na celé dotčené ploše a zajistit jejich hospodárné využití nebo řádné uskladnění pro účely rekultivace anebo zajistit na vlastní náklad jejich odvoz a rozprostření na plochy určené orgánem ochrany zemědělského půdního fondu, pokud v odůvodněných případech tento orgán neudělí výjimku z povinnosti provést skrývku uvedených zemín; za odůvodněný případ se považuje zejména odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu
1. pro účely zalesnění, popřípadě prohlášení za pozemky určené k plnění funkcí lesa,
 2. z důvodů zařazení do druhu pozemku ostatní plocha, pokud pozemky nelze zemědělsky obdělávat,
 3. v zájmu ochrany přírody a krajiny,
 4. pro ochranu archeologických nalezišť, nebo
 5. pro zřizování ochranných pásem vodních zdrojů I. stupně a ochranných pásem I. stupně přírodních léčivých zdrojů a ochranných pásem I. stupně zdrojů přírodních minerálních vod,
- b) ukládat odklizové zeminy ve vytěžených prostorech a není-li to možné nebo hospodářsky odůvodněné, uložit je v první řadě na plochách neplodných nebo na plochách horší jakosti, které byly za tím účelem odňaty ze zemědělského půdního fondu,
- c) provádět vhodné povrchové úpravy dotčených ploch, aby tvarem, uložením zeminy a vodními poměry byly připraveny k rekultivaci, pokud provedení rekultivace přichází v úvahu,
- d) provádět podle schválených plánů rekultivaci dotčených ploch, aby byly způsobilé k plnění dalších funkcí v krajině,
- e) učinit opatření k zabránění úniku pevných, kapalných a plyných látek

poškozujících zemědělský půdní fond a jeho vegetační kryt.

(2) Při geologickém a hydrogeologickém průzkumu a při budování, opravách a údržbě nadzemních a podzemních vedení na zemědělském půdním fondu jsou provozovatelé těchto prací povinni dodržovat povinnosti uvedené v odstavci 1 a dále

- a) provádět práce na pozemcích především v době vegetačního klidu a po jejich skončení uvést dotčené plochy do původního stavu,
- b) provádět práce tak, aby na zemědělském půdním fondu a jeho vegetačním krytu došlo k co nejmenším škodám,
- c) projednat včas zamýšlené provádění prací s vlastníkem dotčené zemědělské půdy, nebo jinou osobou oprávněnou tuto zemědělskou půdu užívat.

(3) Pokud si práce spojené s geologickým a hydrogeologickým průzkumem a s budováním, opravami a údržbou nadzemních a podzemních vedení vyžadají odnětí zemědělského půdního fondu na dobu delší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení dotčených pozemků do původního stavu, jsou provozovatelé těchto prací povinni požádat orgán ochrany zemědělského půdního fondu o souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 9).

ČÁST V

ODNĚTÍ PŮDY ZE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

§ 9

(1) K odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu pro nezemědělské účely je třeba souhlasu orgánu ochrany zemědělského půdního fondu. Záměr, který vyžaduje odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, nelze povolit podle zvláštních právních předpisů³²⁾ bez tohoto souhlasu, s výjimkou případů uvedených v odstavci 2. Při posouzení odnětí orgán ochrany zemědělského půdního fondu vychází z celkové plochy zemědělské půdy požadované pro cílový záměr.

(2) Souhlasu podle odstavce 1 není třeba, má-li být ze zemědělského půdního fondu odňata zemědělská půda

- a) v zastavěném území pro
 1. stavbu včetně souvisejících zastavěných ploch o výměře do 25 m²,
nebo
 2. veřejně prospěšnou stavbu umístovanou v proluce o velikosti do 0,5 ha,

b) pro umístění

1. signálů, stabilizačních kamenů a jiných značek pro geodetické účely, vstupních šachet podzemního vedení a stožárů nadzemních vedení, mobilních sítí, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 30 m²,
2. přečerpávacích stanic, vrtů, studní a stanic nadzemního nebo podzemního vedení a větrných jam, pokud v jednotlivých případech nejde o plochu větší než 55 m², nebo
3. záměrů na nezastavěné části zastavěného stavebního pozemku,

c) pro obnovu přirozených a přírodě blízkých koryt vodních toků, nebo

d) k nezemědělským účelům po dobu kratší než jeden rok včetně doby potřebné k uvedení zemědělské půdy do původního stavu, je-li termín zahájení nezemědělského využívání zemědělské půdy nejméně 15 dní předem písemně oznámen orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uvedenému v § 15,

e) uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě před jejich použitím³⁸⁾.

(3) Půdu lze odejmout ze zemědělského půdního fondu trvale nebo dočasně. Dočasně lze půdu odejmout jen v případě, že po ukončení účelu jejího odnětí bude dotčená plocha rekultivována podle schváleného plánu rekultivace tak, aby mohla být vrácena do zemědělského půdního fondu.

(4) Předmětem odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu u stavby rodinného domu a stavby pro rodinnou rekreaci, kde pozemek přilehlý ke stavbě má napříště sloužit jako zahrada¹⁸⁾, je plocha potřebná pro stavbu a související zpevněné plochy, přičemž podmínky nezbytné k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu se stanovují na veškerou plochu zemědělské půdy dotčené výstavbou.

„(5) Při rozhodování o záměru se nepoužije § 4 odst. 3, jedná-li se o záměr

- a) veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury³³⁾ umístovaný v koridoru vymezeném v platných zásadách územního rozvoje na základě vyhodnocení umístění záměru, odborně stanoveného odhadu výměry zabírané zemědělské půdy a jejího zařazení do tříd ochrany,
- b) umístovaný na zastavitelné ploše vymezené v platných zásadách územního rozvoje na základě vyhodnocení umístění záměru, odborně stanoveného odhadu výměry zabírané zemědělské půdy a jejího zařazení do tříd ochrany,
- c) na zastavitelné ploše vymezené v platném územním plánu,
- d) těžby ve stanovených dobývacích prostorech, nebo
- e) vyhledávání a průzkumu nerostů ve stanovených průzkumných územích.

(6) Žádost o souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu musí kromě náležitostí podle správního řádu obsahovat účel zamýšleného odnětí, vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond

a zdůvodnění, proč je navrhované řešení z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu, životního prostředí a ostatních zákonem chráněných veřejných zájmů nejvýhodnější. Pokud je předmětem odnětí pouze etapa celkového záměru, žadatel uvede jeho konečný předpokládaný rozsah, zejména celkové požadavky na zemědělskou půdu. K žádosti připojí

- a) údaje katastru nemovitostí o pozemcích, jichž se navrhované odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu týká, s vyznačením vlastnických, popřípadě užívatelských vztahů k dotčeným pozemkům, a dále výměry parcel nebo jejich částí a zakres navrhovaného odnětí v kopii katastrální mapy, popřípadě doplněné orientačním zákresem parcel z dřívější pozemkové evidence,
- b) vyjádření vlastníka zemědělské půdy, jejíž odnětí ze zemědělského půdního fondu se navrhuje, nebo jiné osoby, která je oprávněna tuto zemědělskou půdu užívat, nejedná-li se o žadatele, k navrhovanému odnětí,
- c) výpočet odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu včetně postupu výpočtu podle přílohy k tomuto zákonu a včetně vstupních údajů použitých pro výpočet, nejde-li o odnětí, při kterém se odvody nestanoví,
- d) plán rekultivace, má-li být půda po ukončení účelu odnětí vrácena do zemědělského půdního fondu nebo rekultivována zalesněním či zřízením vodní plochy,
- e) předběžnou bilanci skrývky kulturních vrstev půdy a návrh způsobu jejich hospodárného využití,
- f) vyhodnocení a návrh alternativ podle § 7 odst. 1 a 2,
- g) výsledky pedologického průzkumu,
- h) údaje o odvodnění a závlahách,
- i) údaje o protierozních opatřeních,
- j) zakres hranic bonitovaných půdně ekologických jednotek s vyznačením tříd ochrany a
- k) informaci, v jakém následném řízení podle zvláštního právního předpisu má být souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podkladem,
- l) vyjádření podle § 7 odst. 4, jedná-li se o záměr tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí.

(7) Jedná-li se o těžbu nerostných surovin, žádost o souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, musí kromě náležitostí podle odstavce 6 obsahovat výsledky geologického průzkumu a údaje o výši hladiny podzemní vody.

(8) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu posoudí žádost a její přílohy a shledá-li, že půda může být odňata ze zemědělského půdního fondu, vydá k tomuto

odnětí souhlas, ve kterém zejména

- a) vymezí, kterých pozemků nebo jejich částí se tento souhlas týká,
- b) stanoví podmínky nezbytné k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu,
- c) schválí plán rekultivace podle odstavce 6 písm. d), popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění z hlediska časového plnění a ukončení prací, jsou-li pro to zvláštní důvody při lomové (povrchové) těžbě uhlí a kaolinu nebo při geologicko- průzkumných pracích, zejména u velmi hlubokých vrtů,
- d) vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, a
- e) vymezí etapy u záměrů prováděných po etapách.

(9) Výši odvodů vymezí orgán ochrany zemědělského půdního fondu pouze orientačně. Konečná výše odvodů se stanoví podle § 11.

§ 10

(1) Souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu vydaný podle § 9 odst. 8 pro záměr vyžadující povolení podle zvláštních právních předpisů je závaznou součástí rozhodnutí, která budou ve věci vydána podle zvláštních předpisů.⁶⁾ Žadatel je povinen plnit podmínky v něm stanovené ode dne, kdy tato rozhodnutí nabyla právní moci, popřípadě ve lhůtách v nich určených. Platnost vydaného souhlasu je totožná s platností těchto rozhodnutí a prodlužuje se současně s prodloužením jejich platnosti podle zvláštních předpisů.⁶⁾

(2) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který vydal souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, může na návrh žadatele změnit podmínky a další skutečnosti v něm stanovené při řízení o změně rozhodnutí vydaných podle zvláštních předpisů.⁶⁾ Orgán ochrany zemědělského půdního fondu může na návrh osoby podle odstavce 1 změnit pravomocné rozhodnutí o souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 21), jestliže se změnily podmínky rozhodné pro obsah souhlasu. Změna souhlasu pro těžbu nerostných surovin prováděnou ve stanoveném dobývacím prostoru z důvodu ochrany přírody je možná pouze na základě vyjádření orgánu ochrany přírody o záměru vyhlášení registrovaného významného krajinného prvku nebo přechodně chráněné plochy. Změny souhlasu z důvodu ochrany přírody nesmí převýšit 10 % plochy řešené původně schváleným plánem rekultivace. Změna souhlasu z důvodu ochrany přírody je účinná ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o registraci významného krajinného prvku nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyhlášení přechodně chráněné plochy.

(3) Souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu pozbývá platnosti uplynutím 3 let ode dne jeho oznámení žadateli, nestal-li se podkladem

pro řízení podle zvláštních právních předpisů. Byl-li souhlas vydán formou rozhodnutí (§ 21), pozbývá platnosti, nebyla-li realizace záměru zahájena do 3 let ode dne nabytí jeho právní moci.

(4) Jedná-li se o trvalé odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, je podkladem pro zápis změny druhu pozemku v katastru nemovitostí rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, popřípadě pravomocné rozhodnutí o souhlasu (§ 21).

ČÁST VI

ODVODY ZA ODNĚTÍ PŮDY ZE ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

§ 11

(1) Osoba, které svědčí oprávnění k záměru, pro který byl vydán souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, je povinna za odňatou zemědělskou půdu zaplatit odvod ve výši stanovené podle přílohy k tomuto zákonu.

(2) O výši odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu rozhodne orgán ochrany zemědělského půdního fondu podle přílohy k tomuto zákonu po zahájení realizace záměru. U záměrů prováděných po etapách vymezených v souhlasu s odnětím orgán ochrany zemědělského půdního fondu rozhoduje o odvodech samostatně za odnětí pro každou jednotlivou etapu po jejím zahájení.

(3) Při rozhodování o odvodech orgán ochrany zemědělského půdního fondu vychází z právního stavu ke dni nabytí právní účinnosti prvního povolovacího aktu vydaného ve věci podle zvláštních právních předpisů, popřípadě rozhodnutí o souhlasu (§ 21).

(4) Povinný k platbě odvodů je povinen orgánu ochrany zemědělského půdního fondu příslušnému k rozhodnutí o odvodech a orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který vydal souhlas s odnětím

- a) doručit kopii pravomocného rozhodnutí, pro které je souhlas s odnětím podkladem, nebo rozhodnutí o souhlasu (§ 21), a to do 6 měsíců ode dne nabytí právní moci, a
- b) písemně oznámit zahájení realizace záměru, popřípadě zahájení další etapy záměru, a to nejpozději 15 dnů před jejím zahájením.

(5) Povinný k platbě odvodů podle § 11a odst. 3 je povinen orgánu ochrany

zemědělského půdního fondu příslušnému k rozhodnutí o odvodech oznámit změnu způsobu využití a doložit kopii oprávnění k provedení změny, a to do 1 měsíce od této změny.

(6) Dojde-li ke změně v osobě povinného k platbě odvodů, je nový povinný k platbě odvodů povinen oznámit a doložit orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, který vydal souhlas s odnětím, a orgánu ochrany zemědělského půdního fondu příslušnému k rozhodnutí o odvodech tuto změnu, a to do 1 měsíce od této změny. Platební povinnost původnímu povinnému k platbě odvodů zaniká, s výjimkou nedoplatků, dnem nabytí právní moci rozhodnutí, kterým je povinnost k platbě odvodů uložena novému povinnému. Platnost rozhodnutí o odvodech vydaného původnímu povinnému zaniká tímž dnem jako platební povinnost původnímu povinnému; povinnost zaplacení případného nedoplatku tím není dotčena.

(7) Není-li rozhodnutí o odvodech vydáno po zahájení realizace záměru, částka odvodů odpovídající období do vydání rozhodnutí o odvodech se přičte k první platbě odvodů, a to počínaje dnem zahájení realizace záměru.

§ 11a

(1) Odvody za trvale odňatou půdu se nestanoví, jde-li o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu pro

- a) stavby drah včetně jejich součástí³⁴⁾, je-li stavebníkem a následně vlastníkem stát,
- b) stavby dálnic, silnic a místních komunikací³⁵⁾, včetně jejich součástí a příslušenství,
- c) stavby zemědělské prvovýroby uskutečňované evidovaným zemědělským podnikatelem podle zákona o zemědělství,
- d) výstavbu účelových komunikací sloužících k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků,
- e) stavby a zařízení protierozní ochrany,
- f) stavby čistíren odpadních vod,
- g) změnu druhu pozemku na druh pozemku ostatní plocha se způsobem využití zeleň, bude-li dotčený pozemek veřejným prostranstvím,
- h) zalesnění na pozemcích ve IV. a V. třídě ochrany,
- i) stavby ve veřejném zájmu, jejichž hlavním účelem je ochrana před povodněmi,
- j) cyklistické stezky nebo jejich části, budované v souladu s platnými zásadami územního rozvoje nebo s platným územním plánem, nebo
- k) zajištění zájmů ochrany přírody a krajiny převedením pozemku na druh pozemku

1. ostatní plocha se způsobem využití neplodná půda nebo zamokřená plocha, nebo
 2. vodní plocha se způsobem využití zamokřená plocha nebo rybník, nebo
- l) registrovaný významný krajinný prvek nebo přechodně chráněnou plochu změnou souhlasu podle § 10 odst. 2,
 - m) změnu druhu pozemku na druh pozemku lesní pozemek se způsobem využití pozemek určený k plnění funkcí lesa, s výjimkou půdy v I. a II. třídě ochrany,
 - n) vodní nádrže,
 - o) stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků,
 - p) realizace prvků schválených plánů společných zařízení v souvislosti s opatřeními uvedenými pod písmeny d), e) a i) a opatřeními pro ochranu a tvorbu životního prostředí.

(2) Za stavby zemědělské prvovýroby se nepovažují stavby obsahující obytné místnosti, stavby pro zpracování a prodej zemědělské produkce a stavby vázané na chov zvířat, které slouží jiným účelům, například dostihová dráha nebo výcviková hala.

(3) Dojde-li do 5 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jehož závaznou součástí se stal souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu pro záměr uvedený v odstavci 1, nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o takovém souhlasu (§ 21) ke změně účelu využití plochy na účel využití, pro který se odvody stanovují, odvody se stanoví podle § 11. Povinný k platbě odvodů je ten, jemuž svědčí oprávnění ke změně účelu využití. Při rozhodování o odvodech se vychází z právního stavu ke dni právně účinné změny účelu využití.

§ 11b

(1) Odvody za zemědělskou půdu trvale odňatou ze zemědělského půdního fondu se platí jednorázově. Odvody za zemědělskou půdu dočasně odňatou ze zemědělského půdního fondu se platí každoročně až do doby ukončení rekultivace podle schváleného plánu [§ 9 odst. 8 písm. c)] nebo do zániku povinnosti rekultivace podle odstavce 4, popřípadě do dne nabytí právní moci rozhodnutí o registraci významného krajinného prvku nebo do dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyhlášení přechodně chráněné plochy.

(2) Ukončení rekultivace potvrdí na základě šetření v terénu orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který vydal souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu. Potvrzení o ukončení odnětí zašle celnímu úřadu.

(3) Je-li zemědělská půda trvale odňata ze zemědělského půdního fondu pro

těžbu nerostných surovin prováděnou ve stanoveném dobývacím prostoru a mají-li být dotčené pozemky po ukončení účelu odnětí rekultivovány podle schváleného plánu rekultivace zalesněním či zřízením vodní plochy, odvody se platí jako u dočasného odnětí.

(4) Ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, jehož závaznou součástí je souhlas s trvalým odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o souhlasu (§ 21) s trvalým odnětím, zaniká povinnost rekultivace daná předchozím souhlasem s dočasným odnětím na tutéž plochu. Týmž dnem zaniká platnost rozhodnutí o odvodech za dočasné odnětí; povinnost zaplacení případného nedoplatku tím není dotčena.

(5) Část odvodů ve výši 55 % je příjmem státního rozpočtu, 15 % je příjmem rozpočtu Státního fondu životního prostředí České republiky a 30 % je příjmem rozpočtu obce, na jejímž území se odňatá zemědělská půda nachází. Odvody, které jsou příjmem rozpočtu obce, mohou být použity jen pro zlepšení životního prostředí v obci a pro ochranu a obnovu přírody a krajiny. Je-li odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu dotčena zemědělská půda na území více obcí, část připadající do rozpočtu obce se mezi obce rozdělí poměrně podle plochy odňaté zemědělské půdy.

§ 12

Splatnost odvodů

(1) Odvod placený jednorázově je splatný do třiceti dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odvodu.

(2) Jde-li o odvody placené každoročně, jsou splatné nejpozději do konce každého kalendářního roku, v němž odnětí trvá.

(3) Nebyl-li odvod zaplacen včas a v plné výši, vzniká povinnost platit z nezaplacených částek úrok z prodlení, který činí

- a) u právnické osoby nebo u fyzické osoby oprávněné k podnikání ²¹⁾ 0,05 % z dlužné částky za každý den prodlení,
- b) u fyzické osoby 5 % dlužné částky ročně.

(4) Odvod se neplatí, jestliže výše odvodu

- a) placeného jednorázově nepřevyšuje celkovou částku 100 Kč,
- b) za dočasné odnětí nepřesahuje částku 50 Kč ročně.

(5) Úrok z prodlení se nepředepíše a osobě povinné k odvodu nevzniká povinnost jej uhradit, nepřesáhne-li v úhrnu u jednoho správce daně částku 200 Kč

(6) Při správě placení odvodů se postupuje podle daňového řádu.

ČÁST VII

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY V OBLASTI OCHRANY ZEMĚDĚLSKÉHO PŮDNÍHO FONDU

§ 13

(1) Orgánem ochrany zemědělského půdního fondu je

- a) obecní úřad obce s rozšířenou působností,
- b) krajský úřad,
- c) správa národního parku,
- d) Česká inspekce životního prostředí (dále jen „inspekce“) a
- e) Ministerstvo životního prostředí.

(2) Ve vojenském újezdě³⁶⁾ vykonává funkci orgánu ochrany zemědělského půdního fondu újezdní úřad.

§ 14

zrušen

§ 15

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) rozhoduje podle § 1 odst. 4 o tom, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu,
- b) uděluje podle § 2 souhlas ke změně trvalého travního porostu na ornou půdu,
- c) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého porušením povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. c) a d) a v § 3 odst. 4 až 6 a neplněním podmínek jím vydaného souhlasu,
- d) kontroluje plnění

1. povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. b) až d) a § 3 odst. 4 až 6,
 2. podmínek jím vydaného souhlasu, včetně provádění rekultivací,
 3. jím uloženého opatření k nápravě,
- e) uděluje souhlas podle § 3a odst. 1 k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vede evidenci jejich použití,
- f) ohledně erozního ohrožení zemědělské půdy podle § 3b pořizuje informace o zemědělské půdě a hodnotí její stav a tyto údaje předává do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy,
- g) zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy,
- h) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k regulačním plánům s výjimkou regulačních plánů pořizovaných na základě zásad územního rozvoje,
- i) uděluje podle § 7 odst. 4 vyjádření k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací a vodních cest a jejich součástí nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,
- j) uděluje podle § 9 odst. 8 souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda o výměře menší nebo rovné 1 ha, a u dočasného odnětí nebo trvalého odnětí s dočasným odvodem vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2,
- k) rozhoduje podle § 11 odst. 2 o odvozech za odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu,
- l) projednává správní delikty podle tohoto zákona, není-li k jejich projednání příslušná inspekce,
- m) je dotčeným správním orgánem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mají-li být dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře menší nebo rovné 1 ha, a
- n) vykonává státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán.

§ 16

Správy národních parků vykonávají působnost na území těchto parků při ochraně zemědělského půdního fondu podle zvláštního předpisu.²³⁾

§ 16a

Inspekce

a) kontroluje

1. dodržování povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) a v § 3 odst. 2 a 3,

2. plnění opatření k nápravě uložených podle písmene b),

b) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého porušením povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) a v § 3 odst. 2 a 3,

c) projednává správní delikty podle § 20 odst. 1 písm. a), e), f) a h) a podle § 20a odst. 1 písm. a), e), f) a h); správní delikty podle § 20 odst. 1 písm. h) a podle § 20a odst. 1 písm. h) projednává, jestliže se jedná o nesplnění opatření k nápravě uložené inspekcí, a

d) pořizuje informace o zemědělské půdě, s výjimkou informací týkajících se erozního ohrožení půdy, hodnotí její stav podle § 3b, a tyto údaje předává do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy.

§ 17

Ministerstvo životního prostředí

a) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k zásadám územního rozvoje, územním plánům obcí, ve kterých je sídlo kraje, a k územnímu plánu, který řeší celé území hlavního města Prahy, a k návrhům na samostatné vymezení zastavěného území hlavního města Prahy a obcí, ve kterých je sídlo kraje,

b) uděluje podle § 6 odst. 2 souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, je-li navrhovaným řešením dotčen zemědělský půdní fond o výměře nad 20 ha,

c) uděluje podle § 7 vyjádření k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, celostátních drah a vodních cest a jejich součástí, které se nacházejí na území dvou a více krajů,

d) uděluje podle § 9 odst. 8 souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda o výměře nad 10 ha, a u dočasného odnětí nebo trvalého odnětí s dočasným odvodem vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2,

e) řídí výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu a dozírá, jak orgány ochrany zemědělského půdního fondu nižšího stupně na tomto úseku plní své úkoly,

f) vypracovává koncepci ochrany zemědělského půdního fondu jako složky životního prostředí a zajišťuje přípravu obecně závazných právních předpisů,

g) vypracovává výklady k ustanovením obecně závazných právních předpisů o ochraně zemědělského půdního fondu,

h) provádí kontrolní činnost a dává orgánům ochrany zemědělského půdního fondu podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad,

- i) zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy,
- j) kontroluje plnění podmínek jím vydaných souhlasů, včetně provádění rekultivací, a jím uložených opatření k nápravě,
- k) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého neplněním podmínek jím vydaných souhlasů,
- l) je odvolacím správním orgánem ve věcech rozhodnutých inspekcí nebo správou národního parku a
- m) je dotčeným správním úřadem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mají-li být dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře nad 10 ha.

§ 17a

Krajský úřad

- a) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k územně plánovací dokumentaci, nejde-li o případy v působnosti jiného orgánu ochrany zemědělského půdního fondu, a k návrhům na samostatné vymezení zastavěného území, s výjimkou zastavěného území hlavního města Prahy a obcí, ve kterých je sídlo kraje,
- b) uděluje podle § 6 odst. 2 souhlas k návrhům na stanovení dobývacích prostorů, je-li navrhovaným řešením dotčen zemědělský půdní fond o výměře do 20 ha,
- c) uděluje podle § 7 vyjádření k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení a jejich součástí, přesahuje-li trasa území, v němž vykonává působnost obecní úřad obce s rozšířenou působností, a nejde-li o případ uvedený v § 17 písm. c),
- d) uděluje podle § 7 vyjádření k návrhům tras celostátních drah a jejich součástí, které nepřesahují území příslušného kraje, a k návrhům tras pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, které nepřesahují území příslušného kraje a přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností,
- e) uděluje podle § 9 odst. 8 souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda o výměře větší než 1 ha a menší nebo rovné 10 ha, a u dočasného odnětí nebo trvalého odnětí s dočasným odvodem vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2.
- f) usměrňuje a sjednocuje výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují obecní úřady obcí s rozšířenou působností na území příslušného kraje, dozírá, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádí kontrolní činnost a dává jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných

závad,

- g) zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy,
- h) kontroluje plnění podmínek jím vydaných souhlasů, včetně provádění rekultivací, a opatření k nápravě jím uložených,
- i) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého neplněním podmínek jím vydaných souhlasů a
- j) je dotčeným správním úřadem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mají-li být dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře větší než 1 ha a menší nebo rovné 10 ha.

§ 17b

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

- a) předává do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy (§ 3b odst. 3 informace o zemědělské půdě získané z činnosti prováděné podle zákona o hnojivech, zejména informace o obsahu rizikových prvků nebo rizikových látek v zemědělské půdě, fyzikálních vlastnostech zemědělské půdy a škodlivých změnách zemědělské půdy [§ 3b odst. 1 písm. a) a b]) a
- b) informuje neprodleně inspekci o případech znečištění nebo poškození zemědělské půdy.

§ 18

Společná ustanovení o výkonu státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu

(1) Žádost o vydání souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu se podává u obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se nachází největší část zemědělské půdy, která má být ze zemědělského půdního fondu odňata. Obecní úřad obce s rozšířenou působností žádost podle věty první posoudí, a není-li příslušný k jejímu vyřízení, předá ji se svým stanoviskem krajskému úřadu. Obdobně postupuje krajský úřad, je-li k vyřízení žádosti podle věty první příslušné Ministerstvo životního prostředí. Nachází-li se zemědělská půda na území národního parku, žádost podle věty první se podává u správy národního parku.

(2) Nachází-li se zemědělská půda, která je předmětem žádosti podle odstavce 1, ve správním obvodu dvou nebo více orgánů ochrany zemědělského půdního fondu téhož stupně, je k řízení ve věci příslušný ten orgán ochrany zemědělského půdního fondu, v jehož správním obvodu leží největší část zemědělské půdy.

(3) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu dozírají na dodržování ustanovení zákona a předpisů vydaných na jeho základě, soustavně kontrolují, zda jsou dodržovány podmínky a prováděna opatření jimi stanovená při řízení podle zákona a v mezích své působnosti ukládají opatření k odstranění zjištěných závad.

(4) Orgány ochrany zemědělského půdního fondu spolupracují se všemi orgány státní správy, jejichž činnost se dotýká zemědělského půdního fondu, s orgány Inspekce životního prostředí České republiky, se Státním fondem životního prostředí České republiky a se Státním pozemkovým úřadem.

(5) Orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který je příslušný k vydání stanoviska k územně plánovací dokumentaci, je dotčeným orgánem v ostatních věcech souvisejících s územně plánovací dokumentací³⁷⁾.

(6) Pokud souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu nebyl vydán obecním úřadem obce s rozšířenou působností, zašle orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který souhlas vydal, stejnopis jeho písemného vyhotovení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu se dotčená zemědělská půda nebo její největší část nachází, a to včetně dokumentace připojené k žádosti o vydání souhlasu.

(7) Pověření pracovníci orgánu ochrany zemědělského půdního fondu se při výkonu kontrolní činnosti podle tohoto zákona prokazují průkazem vydaným příslušným kontrolním orgánem, který je dokladem o jejich pověření ke kontrole.

(8) Za odebrané vzorky pro účely kontroly znečištění zemědělské půdy podle tohoto zákona nenáleží osobě, jíž byl vzorek odebrán, náhrada.

§ 18a

Působnosti stanovené krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

§ 18b

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje orgánům ochrany zemědělského půdního fondu

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,

c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) datum a místo úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- d) adresa místa pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) rodné číslo,
- d) adresa místa trvalého pobytu,
- e) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
- b) datum, místo a okres narození; u subjektu, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
- c) státní občanství, popřípadě více státních občanství,
- d) druh a adresa místa pobytu,
- e) počátek pobytu, případně datum ukončení pobytu.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

ČÁST VIII

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

§ 19

Zjistí-li katastrální úřady při novém mapování nebo při dalších činnostech spojených s vedením katastru nemovitostí, nebo Státní pozemkový úřad při řízení o pozemkových úpravách, jejichž výsledky slouží pro obnovu katastrálního operátu, že v důsledku drobných pozvolných dlouhodobých posunů hranic pozemků náležejících do zemědělského půdního fondu, včetně přirozených posunů koryt vodních toků, došlo k přirozené změně druhů pozemků, projednají zjištěné skutečnosti s vlastníky dotčených pozemků a uvedou evidenční stav do souladu se stavem zjištěným v terénu.

ČÁST IX

SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 20

Přestupky

- (1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
- a) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. a) znečistí zemědělskou půdu,
 - b) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. b) způsobuje ohrožení zemědělské půdy erozí,
 - c) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) užívá zemědělskou půdu k nezemědělským účelům bez souhlasu s jejím odnětím ze zemědělského půdního fondu,
 - d) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. d) poškozují fyzikální vlastnosti zemědělské půdy,
 - e) v rozporu s § 3 odst. 2 vnáší jiné než povolené látky nebo přípravky do zemědělské půdy nebo na ni,
 - f) v rozporu s § 3 odst. 3 použije upravené kaly nebo sedimenty na zemědělské půdě, u níž došlo k překročení preventivních hodnot,
 - g) v rozporu s § 3a odst. 5 neoznámí zahájení použití sedimentů ve stanovené lhůtě,
 - h) nesplní opatření k nápravě uložené podle § 3c,
 - i) nesplní některou z podmínek ochrany zemědělského půdního fondu stanovenou

rozhodnutím vydaným na základě souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 10 odst. 1, nebo rozhodnutím o souhlasu s odnětím podle § 21,

- j) v rozporu s § 11 odst. 4 písm. a) nedoručí kopii pravomocného rozhodnutí ve stanovené lhůtě,
- k) v rozporu s § 11 odst. 4 písm. b) neoznámí zahájení realizace záměru ve stanovené lhůtě,
- l) v rozporu s § 11 odst. 5 neoznámí změnu způsobu využití ve stanovené lhůtě, nebo
- m) v rozporu s § 11 odst. 6 neoznámí a nedoloží změnu v osobě povinného k platbě odvodů ve stanovené lhůtě.

(2) Vlastník, nebo jiná fyzická osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, se dopustí přestupku tím, že

- a) změní trvalý travní porost na ornou půdu bez souhlasu podle § 2,
- b) v rozporu s § 3 odst. 4 neužívá nebo neudržuje zemědělskou půdu v souladu s charakteristikou druhu pozemku,
- c) v rozporu s § 3 odst. 5 využívá zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany jako plantáž dřevin,
- d) v rozporu s § 3 odst. 6 neodstraní pařezy nebo neprovede rekultivaci,
- e) v rozporu s § 3 odst. 6 nezmění způsob využití zemědělské půdy, nebo
- f) neoznámí výsadbu nebo sklizeň dřevin podle § 3 odst. 7.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), c), e) nebo i),
- b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo h) nebo podle odstavce 2 písm. c), d) nebo e), nebo
- c) 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d), f), g), j), k), l) nebo m) nebo odstavce 2 písm. a), b) nebo f).“.

§ 20a

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. a) znečistí zemědělskou půdu,
- b) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. b) způsobuje ohrožení zemědělské půdy erozí,
- c) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) užívá zemědělskou půdu k nezemědělským

- účelům bez souhlasu s jejím odnětím ze zemědělského půdního fondu,
- d) v rozporu s § 3 odst. 1 písm. d) poškozují fyzikální vlastnosti zemědělské půdy,
 - e) v rozporu s § 3 odst. 2 vnáší jiné než povolené látky nebo přípravky do zemědělské půdy nebo na ni,
 - f) v rozporu s § 3 odst. 3 použije upravené kaly nebo sedimenty na zemědělské půdě, u níž došlo k překročení preventivních hodnot,
 - g) v rozporu s § 3a odst. 5 neoznámí zahájení použití sedimentů ve stanovené lhůtě,
 - h) nesplní opatření k nápravě uložené podle § 3c,
 - i) nesplní některou z podmínek ochrany zemědělského půdního fondu stanovenou rozhodnutím vydaným na základě souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 10 odst. 1, nebo rozhodnutím o souhlasu s odnětím podle § 21,
 - j) v rozporu s § 11 odst. 4 písm. a) nedoručí kopii pravomocného rozhodnutí ve stanovené lhůtě,
 - k) v rozporu s § 11 odst. 4 písm. b) neoznámí zahájení realizace záměru ve stanovené lhůtě,
 - l) v rozporu s § 11 odst. 5 neoznámí změnu způsobu využití ve stanovené lhůtě, nebo
 - m) v rozporu s § 11 odst. 6 neoznámí a nedoloží změnu v osobě povinného k platbě odvodů ve stanovené lhůtě.

(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se jako vlastník nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdou užívat, dopustí správního deliktu tím, že

- a) změní trvalý travní porost na ornou půdu bez souhlasu podle § 2,
- b) v rozporu s § 3 odst. 4 neužívá nebo neudržuje zemědělskou půdu v souladu s charakteristikou druhu pozemku,
- c) v rozporu s § 3 odst. 5 využívá zemědělskou půdu I. a II. třídy ochrany jako plantáž dřevin,
- d) v rozporu s § 3 odst. 6 neodstraní pařezy nebo neprovede rekultivaci,
- e) v rozporu s § 3 odst. 6 nezmění způsob využití zemědělské půdy, nebo
- f) neoznámí výsadbu nebo sklizeň dřevin podle § 3 odst. 7.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta do

- a) 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a), c), e) nebo i),
- b) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) nebo h) nebo podle odstavce 2 písm. c), d) nebo e), nebo

c) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. d), f), g), j), k), l) nebo m) nebo odstavce 2 písm. a), b) nebo f).

§ 20b

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právních povinností zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména okolnostem, za nichž byl spáchán, době trvání protiprávního jednání, způsobu jeho spáchání, jeho následkům a k včasnosti a účinné součinnosti při odstraňování následků.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(5) Pokuty uložené obecním úřadem obce s rozšířenou působností jsou z 50 % příjmem obce, v jejímž územním obvodu byl správní delikt spáchán, a z 50 % příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky; pokuty uložené inspekcí jsou příjmem Státního fondu životního prostředí České republiky.“.

ČÁST X

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 21

(1) Souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 9 je rozhodnutím vydaným ve správním řízení, nevyžaduje-li záměr povolení podle jiného právního předpisu. Účastníkem řízení je pouze žadatel a vlastník dotčené zemědělské půdy, není-li žadatelem.

(2) Nahrazuje-li regulační plán územní rozhodnutí, případné kladné stanovisko podle § 5 odst. 2 k regulačnímu plánu musí splňovat náležitosti souhlasu k odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu podle § 9 odst. 8; v tomto případě se odstavec 1 nepoužije.

(3) Stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jako podklad pro rozhodnutí nebo jiné úkony podle stavebního zákona jsou závazným stanoviskem podle správního řádu a nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

§ 22

(1) Ministerstvo životního prostředí stanoví vyhláškou

- a) půdy nevhodné pro změnu trvalého travního porostu na ornou půdu z hlediska jejich fyzikálních nebo biologických vlastností a jejich erozního ohrožení (§ 2),
- b) preventivní hodnoty obsahů rizikových prvků a rizikových látek a indikačních hodnot obsahů rizikových prvků a rizikových látek v zemědělské půdě a jejich vztah k požadavkům na zdravotní nezávadnost potravin nebo krmiv, k přímému ohrožení zdraví lidí nebo zvířat při kontaktu se zemědělskou půdou a k produkční funkci zemědělské půdy (§ 3),
- c) postupy pro zjišťování a hodnocení obsahů rizikových prvků a rizikových látek v zemědělské půdě (§ 3),
- d) způsob hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy, přípustnou míru erozního ohrožení zemědělské půdy a opatření k jeho snížení,
- e) postupy při předávání údajů do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy, způsob zhodnocení informací, podrobnosti o správě evidence informací o kvalitě zemědělské půdy a o údajích zasílaných a vedených v evidenci odnětí zemědělské půdy (§ 3b),
- f) způsob vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond (§ 5 odst. 1) a způsob posuzování územně plánovací dokumentace včetně rámcového obsahu stanoviska (§ 5 odst. 2),
- g) postupy k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu při zpracovávání a projednávání návrhů na stanovení dobývacích prostorů stanovením obsahu a způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, včetně údajů potřebných pro vyhodnocení (§ 6),
- h) postupy k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu při stavební, těžební a průmyslové činnosti, terénních úpravách a při geologickém a hydrogeologickém průzkumu stanovením obsahu a způsobu vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na zemědělský půdní fond, včetně údajů potřebných pro vyhodnocení (§ 8 a 9), a
- i) způsob provádění rekultivace půdy, obsah plánu rekultivace a podklady pro

změnu rekultivace z titulu ochrany přírody (§ 9 a 10).

(2) Ministerstvo životního prostředí stanoví vyhláškou třídy ochrany.

§ 23

(1) Rozhodnutí orgánů ochrany zemědělského půdního fondu vydaná podle zákona č. 53/1966 Sb., ve znění zákona č. 75/1976 Sb. (§ 1 odst. 4, § 2, 3, 4, 5, § 12 odst. 4, § 13a, 14, 15, 19, 21 a 27) před účinností tohoto zákona, zůstávají v platnosti.

(2) Povinnost odstranit ekonomickou újmu, která byla stanovena v pravomocných rozhodnutích vydaných podle § 13a nebo § 12 odst. 4 anebo § 14 zákona č. 53/1966 Sb., ve znění zákona č. 75/1976 Sb., před účinností tohoto zákona, se nevykoná.

(3) V případech, že povinnost odstranit ekonomickou újmu, vzniklou zřízením ochranných pásem k ochraně zdravotní nezávadnosti nádrží povrchových vodních zdrojů pitné vody pro hromadné zásobování obyvatelstva nebo k ochraně přírodních léčivých zdrojů, byla stanovena podle dosavadních předpisů rozhodnutím orgánu ochrany zemědělského půdního fondu vydaným před účinností tohoto zákona, se tato povinnost rovněž nevykoná.

(4) Předchozí souhlas podle § 13a nebo souhlas podle § 12 odst. 4 zákona č. 53/1966 Sb., ve znění zákona č. 75/1976 Sb., který byl vydán před účinností tohoto zákona, nahrazuje souhlas podle § 9 tohoto zákona. Orgán ochrany zemědělského půdního fondu, který ho vydal, však upřesní, upraví nebo změní jeho části týkající se odvodů za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě v souladu se zněním § 11 tohoto zákona.

§ 24

S působností pro Českou republiku se zrušují:

1. Zákon č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění zákona č. 75/1976 Sb.

2. Zákon České národní rady č. 77/1976 Sb., o působnosti orgánů ochrany zemědělského půdního fondu České socialistické republiky.

3. Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 102/1976 Sb., o odstraňování ekonomické újmy socialistických zemědělských organizací.

4. Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 39/1984 Sb., o sazbách odvodů za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě.

§ 25

Ustanovení § 2 odst. 1 písm. d) zákona České národní rady č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, se mění takto:

"d) odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu ve výši 60 % jejich celkového objemu určeného orgánem ochrany zemědělského půdního fondu.⁵⁾".

§ 26

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1992.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

Příl.

Sazebník odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

Část A

Základní hodnotové ukazatele zemědělské půdy vycházejí ze základní ceny zemědělských pozemků podle bonitovaných půdně ekologických jednotek stanovené oceňovací vyhláškou²⁷⁾.

ČÁST B

Faktory životního prostředí, které budou negativně ovlivněny odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu a ekologické váhy těchto vlivů

Skupina faktorů	Charakteristika faktorů životního prostředí negativně ovlivněného odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu	Ekologická váha vlivu
A	Národní parky - I. zóna, národní přírodní rezervace nebo národní přírodní památky	20
	Národní parky - II. zóna, chráněné krajinné oblasti - I. zóna, přírodní rezervace nebo přírodní památky	15
	Národní parky - III. zóna, chráněné krajinné oblasti - II. zóna nebo územní systémy ekologické stability	10
	Ochranná pásma národních parků, chráněné krajinné oblasti - III. zóna nebo významné krajinné prvky	5
B	Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, ochranná pásma vodních zdrojů II. stupně, ochranná pásma I. stupně přírodních léčivých zdrojů nebo ochranná pásma I. stupně zdrojů přírodních minerálních vod	10
C	Území mimo plochy určené platným územním plánem nebo platným regulačním plánem k zástavbě nebo pro jiné urbanistické funkce	5
D	Chráněná ložisková území	5

ČÁST C

zrušena

ČÁST D

Postup při výpočtu odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

Zpracovatel výpočtů odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu (§ 9 a

11) postupuje při této činnosti takto:

1. Zjistí zařazení pozemku nebo jeho částí do bonitovaných půdně ekologických jednotek a jeho základní cenu podle oceňovací vyhlášky²⁷⁾.

2. Zjistí, bude-li odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu negativně ovlivněn některý z faktorů životního prostředí, vyjmenovaných v části B, a v návaznosti na to určí odpovídající ekologickou váhu tohoto ovlivnění. V případech, že bude ovlivněno více faktorů životního prostředí, uplatní se nejvyšší určená ekologická váha vlivu. Ekologická váha vlivu se nepoužije při výpočtu odvodů za zemědělskou půdu odňatou ze zemědělského půdního fondu na plochách

- a) výroby a skladování určených k tomuto účelu zásadami územního rozvoje nebo vydaným územním plánem, které byly schválené do 31. prosince 2014 a k tomuto dni platné,
- b) určených k podpoře vyváženého a dynamického hospodářského rozvoje státu, které podle zákona o investičních pobídkách schvaluje na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu vláda³⁹⁾, nebo
- c) rodinných domů včetně souvisejících staveb umístovaných na jednom stavebním pozemku, pokud je stavebníkem fyzická osoba a rodinný dům má sloužit bytové potřebě stavebníka.

Věta třetí se nepoužije pro plochy potřebné pro umístění staveb pro skladování věcně nesouvisející se záměrem investiční akce ve výrobě.

3. Základní cenu zemědělské půdy dotčené odnětím ze zemědělského půdního fondu (bod 1.) vynásobí ekologickou vahou ovlivnění příslušného faktoru životního prostředí. Tím je stanovena základní sazba odvodů za odnětí.

4. Výslednou sazbu odvodů zjistí tak, že základní sazbu odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu zjištěnou podle bodů 2 a 3 vynásobí koeficientem třídy ochrany.

Třída ochrany	koeficient
I. třída	9
II. třída	6
III. třída	4
IV. třída	3
V. třída	3

Celková výsledná částka odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu je součtem výsledných sazeb podle výměr jednotlivých bonitovaných půdně ekologických jednotek a jejich zařazení do tříd ochrany zastoupených na odnímaném pozemku.

5. Jde-li o trvalé odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, při kterém se odvodů platí jednorázově, je stanovena částka skutečné výše odvodů za odnětí půdy

ze zemědělského půdního fondu (bod 4.) konečná.

6. Při dočasném odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu nebo při trvalém odnětí této půdy, za které mají být odvody placeny každoročně, stanoví výši odvodů za každý kalendářní rok trvání uvedeného odnětí půdy jako stý díl částky skutečné výše odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu na dotčeném pozemku, vypočtené podle bodu 4. V případě, že uvedené odnětí se uskuteční nebo bude ukončeno v průběhu kalendářního roku, stanoví odvody ve výši jedné dvanáctiny stého dílu částky skutečné výše odvodů, a to za každý i započatý měsíc.

7. Je-li zemědělská půda odňata ze zemědělského půdního fondu pro těžební účely na pozemcích nalézajících se ve schváleném dobývacím prostoru nebo na chráněném ložiskovém území, ekologická váha vlivu skupiny faktorů D „Chráněná ložisková území“ v části B se nepoužije.

ČÁST E

Východiska ke zjišťování údajů potřebných pro výpočet odvodů za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

Faktory životního prostředí, které budou negativně ovlivněny odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu, se zjistí například z mapové a spisové dokumentace k vyhlášení národních parků, chráněných krajinných oblastí, přírodních rezervací, přírodních památek, významných krajinných prvků, územních systémů ekologické stability, chráněných oblastí přirozené akumulace vod, ochranných pásem vodních zdrojů, ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, z územně plánovací dokumentace, z výsledků geologického průzkumu a z jiných účelových podkladů, popřípadě z účelového měření.

Vybraná ustanovení novel

Čl. V zákona č. 402/2010 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení podle § 9 odst. 6 zákona č. 334/1992 Sb. zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.

2. Při rozhodování o odvodech podle § 11 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb. orgán ochrany zemědělského půdního fondu vychází z právního stavu ke dni nabytí právní moci prvního rozhodnutí vydaného podle zvláštních právních předpisů.

Čl. II zákona č. 41/2015 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení zahájená podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a do tohoto dne pravomocně neskončená, se dokončí podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, není-li dále stanoveno jinak.

2. Ustanovení § 3 odst. 5 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepoužije na plantáže dřevin založené na zemědělské půdě I. a II. třídy ochrany přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a to do dne sklizně těchto dřevin, a u výmladkové plantáže dřevin do dne ukončení posledního pěstebního cyklu.

3. Vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna užívat zemědělskou půdu, na které je plantáž dřevin založená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, oznámí datum výsadby plantáže dřevin orgánu ochrany zemědělského půdního fondu uvedenému v § 15 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a to do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Při nesplnění této povinnosti se postupuje podle § 3 odst. 7 věty druhé zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Jestliže je podkladem pro rozhodování o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu územně plánovací dokumentace, pro kterou bylo dáno stanovisko podle § 5 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, použije se § 4 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Ustanovení § 10 odst. 4 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepoužije na souhlas k odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu vydaný podle § 9 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Odvody za odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu se nestanoví, jedná-li se o záměr, pro který se odvody nestanovují podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a souhlas k odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu byl vydán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Byla-li realizace záměru, pro který byl vydán souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, započata přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a nebylo-li vydáno rozhodnutí o odvodech za toto odnětí, oznámí povinný k platbě odvodů realizaci písemně do 6 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona. Při nesplnění této povinnosti se postupuje podle § 20 odst. 1 písm. k) nebo podle § 20a odst. 1 písm. k) zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Ustanovení § 11a odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepoužije, byl-li souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu na záměr nepodléhající platbě odvodů vydán podle § 9 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Výjimka z použití ekologické váhy vlivu podle části D bodu 2 písm. b) přílohy k zákonu č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro stavby pro výrobu, popřípadě skladování související s touto výrobou, umístované na plochách určených k podpoře vyváženého a dynamického hospodářského rozvoje státu, které podle zákona o investičních pobídkách schvaluje na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu vláda, se uplatní na těchto plochách, které vláda schválí ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

10. Za protiprávní jednání, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a které splňuje znaky protiprávního jednání rovněž podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, lze uložit pokutu podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebylo-li by uložení pokuty podle zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pro pachatele příznivější.

11. Správní řízení zahájená pověřeným obecním úřadem přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a před tímto dnem pravomocně neskončená dokončí místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností.

12. Lhůty pro vydání správních rozhodnutí se orgánu uvedenému v bodě 11 prodlužují o 30 dnů.

13. Výkon rozhodnutí zahájený pověřeným obecním úřadem nebo výkon rozhodnutí vydaného pověřeným obecním úřadem, který bude možné zahájit až ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, provede obecní úřad obce s rozšířenou působností.

14. Pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností provedou spisovou rozluku podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu do 30 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl.II zákona č. 184/2016 Sb.

Přechodné ustanovení

Souhlasu s odnětím podle § 9 není třeba, bylo-li zahájeno řízení ohledně rodinného domu umístovaného v zastavěném území v proluce o velikosti do 0,5 ha [§ 9 odst. 2 písm. a) bod 2 zákona č. 334/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona] podle stavebního zákona v době účinnosti zákona č. 334/1992 Sb., ve znění přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a příslušný povolovací akt do dne nabytí účinnosti tohoto zákona nenabyl právních účinků. Vyžaduje-li stavba rodinného domu více povolovacích aktů podle stavebního zákona, rozumí se první z nich.

5) § 4 vyhlášky č. 83/1976 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění vyhlášky č. 45/1979 Sb.

6) Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

8) Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů.

10) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

11) Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.

12) Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.

18) Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

Vyhláška č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška).

21) Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

23) § 78 zákona ČNR č. 114/1992 Sb.

27) Příloha č. 22 k vyhlášce č. 3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (oceňovací vyhláška), ve znění vyhlášky č. 456/2008 Sb.

28) Například zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kód R10 přílohy č. 3 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

29) Zákon č. 159/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě.

- 30) Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 31) § 24 odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 32) Například zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 33) § 2 odst. 1 písm. k) body 1 a 2 stavebního zákona.
- 34) § 9 vyhlášky č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů.
- 35) Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 36) Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 37) Například § 55 odst. 1 stavebního zákona.
- 38) § 6 odst. 1 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv.
- 39) § 1b zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách), ve znění zákona č. 84/2015 Sb.